

Az „abszurd pont” vonzáskörében

Nádler István papírmunkái

FEUILLETON - LXVII. évfolyam, 4. szám, 2023. január 27.

Nádler művészete attól olyan súlyos, hogy folyamatosan erre a „kerülőútra” tereli rá azt, aki elmélyed a képeiben. Hihetetlen dinamika és erő árad a műveiből, de közben nincsen pszichológia, nincsenek érzelmek, mivel minden gesztus, minden szín, minden forma egy nála nagyobb erő megnyilvánulása. Egészen korán, 1963-ban huszonöt évesen megfestette a *Niké* című képét. Ezen a nagyformátumú, az *informel* stílusában készült festményen a Louvre-beli híres szobor fel is ismerhető, meg nem is. Nem annyira a szobrot látni, mint inkább a dinamikát, amellyel a két szárnyát kiterjesztő fej nélküli istennő elszálltában szabályosan hasítja a levegőt. Nádler itt talált rá arra, amit Warburg pátozformulának nevezett: a mozdulatra - vagy inkább gesztusra -, amely ez esetben azt sugallja, hogy itt is vagyok meg nem is, mindennél nyilvánvalóbban jelen vagyok és mégsem lehet utolérni. Akár kollégájának, Paul Kleenek a sírfelirata is lehetne e festmény címe: „Megfoghatatlan vagyok az immanenciában”.

Innen, e korai festmény felől nézve Nádler soha nem lesz hűtlen ehhez a felütéshez.